

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obo/23/2016
Identifikačné číslo spisu:	6014200228
Dátum vydania rozhodnutia:	16.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014200228.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Lenky Praženkovej v právnej veci žalobcu: Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska ul. 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005 (predtým Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, IČO: 30 807 484), proti žalovanému: JUDr. Ing. Veronika Škodová, PhD., Dolná 6/A, 974 01 Banská Bystrica, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu Monika Tarry - Drevo Shop, Motyčky 21, IČO: 44 749 651, o určenie právneho dôvodu a výšky popretej pohľadávky proti podstate v sume 1 095,20 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2014, č. k. 23S/34/2014-38, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. mája 2014, č. k. 23S/34/2014-38 **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovaná **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 28. mája 2014, č. k. 23S/34/2014-38 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že v konkurznom konaní vedenom na majetok úpadcu Monika Tarry - Drevo Shop je pohľadávka v sume 1 095,20 eur vzniknutá z titulu neuhradeného poistného samostatne zárobkovo činnnej osoby (ďalej len „SZČO“), je pohľadávkou proti podstate. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodol tak s odôvodnením, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo 16. apríla 2013, sp. zn. 1K/25/2013 zverejnenom v Obchodnom vestníku č. 77/2013 dňa 22. apríla 2013 začalo konkurzné konanie na majetok dlžníka Monika Tarry - Drevo Shop, Motyčky 21, IČO: 44 749 651. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 26. apríla 2013, sp. zn. 1K/25/2013, zverejneného v Obchodnom vestníku č. 85/2013 dňa 3. mája 2013, súd vyhlásil konkurz na majetok úpadcu a za správkyňu konkurznej podstaty ustanovil JUDr. Ing. Moniku Škodovú, PhD..

3. Žalobca podaním z 22. januára 2014, č. 333 - 16/2014-4: 13083 - 3/2014 - BA si v konkurze prihlásil s poukazom na ustanovenie § 87 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. pohľadávku v sume 1 095,20 eur, ako

pohľadávku proti podstate, ktorá vznikla po vyhlásení konkurzu z titulu neuhradenia bežného poistenia SZČO za obdobie: 05/2013 v sume 130,27 eur, 06/2013 v sume 130,27 eur, 07/2013 v sume 139,11 eur, 08/2013 v sume 139,11 eur, 09/2013 v sume 139,11 eur, 10/2013 v sume 139,11 eur, 11/2013 v sume 139,11 eur a 12/2013 v sume 139,11 eur. Uvedenú pohľadávku eviduje v účtovníctve, o čom doložil výpis z informačného systému JVP.

4. Žalovaný predložil súdu e-mailovú korešpondenciu medzi správcom a úpadcom, z ktorej vyplýva, že úpadca 4. februára 2014 na žiadosť správcu oznámil, že vo vzťahu k Sociálnej poisťovni nebolo možné odhlásenie SZČO uskutočniť elektronickou poštou, preto poslal žiadosť o ukončenie poistného vzťahu poštou, spolu so žiadosťou o zrušenie detských prídavkov a rodičovského prídavku, na čo mu prišla odpoveď, že to bolo realizované. Predpokladal teda, že ho odhlásil aj ako SZČO, avšak zrejme sa tak nestalo. Z pripojeného podacieho lístka vyplýva, že odosielateľom Monika Tarry - Drevo Shop bola odoslaná dňa 2. apríla 2013 adresátovi Sociálna poisťovňa, so sídlom Kapitúlská 27, Banská Bystrica zásielka, avšak z tohto dokladu nie je zjavné, čo bolo predmetom zásielky, teda akého obsahu bola doručovaná písomnosť.

5. Súd prvej inštancie z takto vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi účastníkmi nebolo sporné, že pohľadávka vznikla po vyhlásení konkurzu. Úpadkyňa v konaní nepreukázala splnenie zákonných podmienok pre zánik, či prerušenie poistenia. Žalovaná na pojednávaní uznala, že v prípade nepreukázania odhlásenia z poistenia, resp. jej prerušenia, trvá nárok žalobcu na poistné, avšak pohľadávka z tohto titulu nemôže byť pohľadávkou proti podstate, pretože nesúvisí s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, lebo evidentne podnik prevádzkovaný nebol. Rovnako nebolo sporným, že sa nejedná o pohľadávku v súvislosti so správou a speňažovaním majetku. Ďalej uviedol, že spornou zostala otázka, či v prípade pretrvávania poistného vzťahu po vyhlásení konkurzu, ktorý nezanikol, resp. nedošlo k jeho prerušeniu, ide o pohľadávku proti podstate, ak evidentne nie je splnená zákonná podmienka, že vzniká v súvislosti s prevádzkovaním podniku počas konkurzu.

6. Súd uzavrel, že v konaní bolo preukázané, že počas konkurzného konania nebol podnik prevádzkovaný, preto pohľadávku žalobcu nie je možné považovať za pohľadávku proti podstate, aj keď vznikla v súlade so zákonom o sociálnom poistení. Novelou ZKR, účinnou od 01. januára 2012 je v ustanovení § 87 ods. 2 ZKR uvedený výpočet pohľadávok proti podstate striktnie taxatívne. Súd ďalej poukázal na skutočnosť, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie opodstatnenosti ani rozsahu uplatnenej pohľadávky, keďže súd nemal k dispozícii dôkaz - uplatnenie pohľadávky, jej právne zdôvodnenie a skutkové tvrdenia podložené relevantnými dôkazmi na preukázanie skutočností, za ktorých vzniká a trvá povinnosť odvádzať poistné v uplatnenej výške. Uplatnenie pohľadávky, vrátane podkladov preukazujúcich nárok, sa nenachádza ani v pripojenom spise konkurzného súdu. Súd teda nemal možnosť preskúmať ani výšku uplatnenej pohľadávky, ktorá by bola relevantnou až v prípade uznania nároku žalobcu, čo do základu. Za podstatné súd považoval, že žalobca nepreukázal splnenie jedného z dvoch kritérií a to skutočnosť, že pohľadávky vznikli v súvislosti s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, keďže bolo dostatočne preukázané, že po vyhlásení konkurzu nebol podnik prevádzkovaný. Preto žalobu zamietol.

7. O náhrade trov konania rozhodol poukazom na ustanovenie § 150 O. s. p. a žalovanému, ktorý mal v konaní úspech ich nepriznal, navyše si ich ani neuplatnil.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť. V odvolaní poukázal na ustanovenia § 21 ods. 4, § 26 ods. 4 a § 26 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. a na skutočnosť, že úpadkyňa nezaslala vyhlásenie, že nevykonáva samostatne zárobkovú činnosť, ktorá je podmienkou pre prerušenie povinného nemocenského poistenia. Tvrdí, že žalovanej vznikla povinnosť odvádzať poistné, vzhľadom na jej dosiahnutý príjem v rozhodnom období, na základe čoho bola žalovanej stanovená výška poistného a povinnosť platiť poistné bolo povinnosťou uloženou zo zákona požadovať úhradu poistného žalovanou. Krajský súd v Banskej Bystrici správne určil, že pohľadávka vznikla po vyhlásení konkurzu, ale nesprávne vyhodnotil skutočnosť, že nemôže byť táto pohľadávka zaradená do uspokojenia podľa § 87 ods. 2 písm. i/ ZKR a tiež ani uspokojená podľa § 87 ods. 2 písm.

k/ ZKR. S touto argumentáciou súdu odvolateľ nesúhlasí, nakoľko žalovaná nekonala podľa zákona, keď mala predložiť žalobcovi vyhlásenie, že nevykonáva SZČO. Tvrdenie žalovanej, že poslala poštou odhlásenie SZČO, ktoré zákon nepozná a ukončenie poisťného vzťahu SZČO nie je v prípade žalovanej možné vykonať a nebolo ani preukázané.

9. Žalobca na záver zhrnul, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí kvalifikoval správne predmetné pohľadávky ako pohľadávky, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu. Nakoľko však žalovaná nezrušila a ani neprerušila živnostenské oprávnenie, žalovaná povinnosť uhrádzať poisťné SZČO.

10. K odvolaniu sa vyjadrila žalovaná. Navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť. Dáva do pozornosti súdu, že v danom prípade sa musí jednať o pohľadávky, ktoré vznikli pri správe a speňažovaní majetku. Podľa jeho názoru zákonodarca v ZKR pozitívne taxatívne vymedzil, ktoré pohľadávky sa za pohľadávky proti podstate považujú, pričom za použitia výkladovej metódy a contrario je zrejmé, ktoré pohľadávky pohľadávkami proti podstate nie sú. Pohľadávka žalobcu nemôže byť klasifikovaná ako pohľadávka súvisiaca s prevádzkovaním podniku počas konkurzu a ani pohľadávka súvisiaca so správou a speňažovaním majetku a jej uspokojenie nie je nevyhnutné pre priebeh a realizáciu konkurzu a z toho dôvodu nemôže byť klasifikovaná ako pohľadávka proti podstate.

11. V prejednávanej veci začalo odvolacie konanie do 30. júna 2016. Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný súdny poriadok (ďalej len „C. s. p.“) nadobudol účinnosť 1. júla 2016 a ustanovením § 473 zrušil Občiansky súdny poriadok.

12. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1, 2, 4 C. s. p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

13. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

14. Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného odvolacieho konania v zmysle ustanovenia § 470 ods. 4 C. s. p. (ktoré sa začalo do 30. júna 2016) prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania, z dôvodov uvedených odvolateľom (§ 379 a § 380 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je opodstatnené.

16. Žalobca sa žalobou podanou na súd 19. februára 2014 domáha určenia pohľadávky v sume 1 095,20 eur ako pohľadávky proti podstate v zmysle ustanovenia § 87 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení noviel (ďalej len „ZKR“), keďže medzi účastníkmi zostala spornou otázka, či v prípade pretrvávania poisťného vzťahu po vyhlásení konkurzu, ktorý nezanikol, resp. nedošlo k jeho prerušeniu, ide o pohľadávku proti podstate.

17. Podľa ustanovenia § 87 ods. 2 písm. i/ a k/ ZKR v znení platnom od 1. januára 2012 pohľadávky proti všeobecnej podstate sú a uspokojujú sa zo všeobecnej podstaty v tomto poradí:

- pohľadávky na daniach, poplatkoch, clách, poisťnom na zdravotné poistenie, poisťnom na sociálne poistenie, príspevok na starobné dôchodkové sporenie a príspevkoch na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia s prevádzkovaním podniku počas konkurzu,
- pohľadávky na daniach, poplatkoch, clách, poisťnom na zdravotné poistenie, poisťnom na sociálne poistenie, príspevok na starobné dôchodkové sporenie a príspevkoch na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré vznikli po vyhlásení konkurzu, ak súvisia so správou a speňažovaním majetku.

Citované ustanovenia stanovujú podmienky, za splnenia ktorých pohľadávky na poisťnom sú pohľadávkami proti podstate. Prvou podmienkou je, aby vznikli po vyhlásení konkurzu a druhou

podmienkou je, aby súviseli s prevádzkovaním podniku počas konkurzu, alebo aby súviseli so správou a speňažovaním majetku.

18. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že predmetná pohľadávka predstavuje nezaplatené bežné poistenie SZČO za obdobie máj až december 2013. Žalovaná správkyňa konkurznej podstaty, ktorá vykonáva túto činnosť s odbornou starostlivosťou, jednak na súde prvej inštancie, ako aj vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že úpadca podnikateľskú činnosť prestal vykonávať dňom vyhlásenia konkurzu. Konkurz na majetok úpadcu bol vyhlásený uznesením Okresného súdu Banská Bystrica z 26. apríla 2013, sp. zn. 1K/25/2013, zverejnenom v Obchodnom vestníku č. 85/2013 dňa 3. mája 2013. Je zrejmé, že v období mesiacov máj až december 2013, za ktoré obdobie žalobca vyčíslil a v konkurze prihlásil neuhradené poistenie, úpadca podnikateľskú činnosť nevykonával.

19. Súd prvej inštancie dospel k vecne správne mu záveru, že žalobcom prihlásená pohľadávka v sume 1 095,20 eur nespĺňa druhú podmienku stanovenú v ustanovení § 87 ods. 2 ZKR a to, že nesúvisí so správou a speňažovaním podniku počas konkurzu, resp. s prevádzkovaním podniku. Odvolací súd sa preto v zmysle ustanovenia § 387 ods. 2 C. s. p. v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správne potvrdil.

21. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že v odvolacom konaní úspešná žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie nie je prípustné (§ 419 a nasl. C. s. p.).

Podľa § 420 C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, za akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.